

LAKIALOITE 27/2013 vp

Laki vankeuslain 16 luvun 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Aloitteessa ehdotetaan muutettavaksi vankeuslain (767/2005) 16 luvun neljännen pykälän toista momenttia siten, että siinä mainittu henkilön-

tarkastus käsittäisi vangin vaatteiden tutkimisen lisäksi myös suun avaamisen pyydyttäessä.

PERUSTELUT

Vankeuslain 16 luvun 1, 3 ja 4 §:n ja tutkintavankeuslain (768/2005) 11 luvun 1, 3 ja 4 §:n säännöksillä määritetään vankilassa noudatettava järjestystä ja vankien ja tutkintavankien valvontaa. Vankilassa suoritettavien tarkastusten eräänä tärkeänä perusteena on torjua huumausainneiden tuominen vankilaan.

Tämänhetkisen vankeuslain 16 luvun 4 §:n 2 momentin mukaan vangille voidaan tehdä henkilöntarkastus, jos henkilöntarkastus on tarpeen karkaamisen tai avolaitoksesta luvatta poistumisen ehkäisemiseksi, vankilan järjestystä tai turvallisuutta uhkaavan vaaran torjumiseksi, epäilyn järjestysrikkomuksen tutkimiseksi, vankilaan saapumisen tai palaamisen johdosta taikka valvomattoman tapaamisen yhteydessä. Henkilöntarkastus käsittää sen tutkimisen, mitä vangilla on vaatteissaan tai muutoin yllään. Henkilöntarkastus voidaan tehdä myös, jos vankia epäillään 9 luvun 1 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitettujen luvottomien esineiden tai aineiden hallussapidosta.

Eduskunnan oikeusasiamies katsoi vuoden 2009 kertomuksessa (K 14/2010 vp), että suun avaaminen henkilöntarkastuksen yhteydessä ei perustu lakiin ja sitä voidaan käyttää tarkastuskeinona vain terveydenhuollon ammattilaisen suorittamassa henkilökatsastuksessa. Eduskunnan oikeusasiamies esitti lausunnossaan, että vankilaturvallisuuden ylläpitämiseksi suun avaamisen kaltaisten puuttuvampienkin tarkastuskeinojen käyttämiselle on epäilemättä tosiasiallista tarvetta.

Oikeusasiamies katsoi, että suun avaamista ei voida vaatia vangilta tämänhetkisen lain puitteissa. Oikeusasiamies onkin toivonut tarkkaraajaista lakia vankilaturvallisuuden mahdollistamiseksi. Vankiloissa olevan huumeongelman ja erilaisten salakuljetusongelmien takia on tärkeää, että vangilta voitaisiin vaatia suun avaamista suussa mahdollisesti olevien luvottomien esineiden ja aineiden löytämiseksi. Rikosseuraamusvirasto on toivonut muutosta lakiin, että se voi asianmukaisesti toimia huumeongelman

poistamiseksi ja vankilaturvallisuuden mahdollistamiseksi.

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

Laki

vankeuslain 16 luvun 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vankeuslain (767/2005) 16 luvun 4 §:n 2 momentti seuraavasti:

16 luku
Vankilan tilojen ja vangin tarkastaminen

4 §
Henkilöntarkastus

Henkilöntarkastuksen yhteydessä vanki voidaan velvoittaa riisumaan vaatteensa ja avaamaan suunsa.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

Henkilöntarkastus käsittää sen tutkimisen, mitä vangilla on vaatteissaan tai muutoin yllään.

Helsingissä 15 päivänä toukokuuta 2013

Tom Packalén /ps
Ismo Soukola /ps
Kauko Tuupainen /ps
Kaj Turunen /ps
Reijo Tossavainen /ps
Vesa-Matti Saarakkala /ps
Jussi Niinistö /ps
Martti Mölsä /ps
Juho Eerola /ps
Ritva Elomaa /ps
Olli Immonen /ps
Markku Mäntymaa /kok
Anu Urpalainen /kok
Eero Lehti /kok
Ari Jalonen /ps
Juha Väättäin /ps
Ville Vähämäki /ps

Hanna Mäntylä /ps
Lea Mäkipää /ps
Pirkko Mattila /ps
Anne Louhelainen /ps
Maria Lohela /ps
Jari Lindström /ps
Laila Koskela /ps
Osmo Kokko /ps
Kimmo Kivelä /ps
Pietari Jääskeläinen /ps
Arja Juvonen /ps
Johanna Jurva /ps
Anssi Joutsenlahti /ps
Reijo Hongisto /ps
James Hirvisaari /ps
Lauri Heikkilä /ps
Jussi Halla-aho /ps

Pertti Salolainen /kok
Pauli Kiuru /kok
Ilkka Kanerva /kok
Hanna Tainio /sd
Kari Tolvanen /kok
Heikki Autto /kok
Ben Zyskowitz /kok
Arto Pirttilahti /kesk
Sauli Ahvenjärvi /kd
Katja Taimela /sd
Markus Mustajärvi /vr
Jyrki Yrttiaho /vr
Mirja Vehkaperä /kesk
Ari Torniainen /kesk
Mikko Savola /kesk
Pia Kauma /kok
Pirkko Ruohonen-Lerner /ps
Timo Soini /ps

Kimmo Sasi /kok
Tapani Mäkinen /kok
Sinuhe Wallinheimo /kok
Lasse Männistö /kok
Markku Eestilä /kok
Sanni Grahn-Laasonen /kok
Teuvo Hakkarainen /ps
Lasse Hautala /kesk
Esko Kiviranta /kesk
Mikko Alatalo /kesk
Anneli Kiljunen /sd
Outi Mäkelä /kok
Eeva-Maria Maijala /kesk
Jukka Kopra /kok
Janne Sankelo /kok
Markus Lohi /kesk
Jouko Jääskeläinen /kd